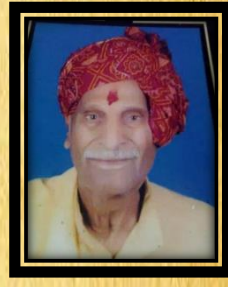

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

संसदः अधिनियमेन स्थापितः
(प्राक्तनं राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, मानितविश्वविद्यालयः)
भारतसर्वकारस्य शिक्षामन्त्रालयाधीनः
क. जे. सोमैयापरिसरः

विद्याविहारः, मुम्बई, महाराष्ट्रम् - ७७

द्विदिवसीयराष्ट्रियसञ्जालीयसंगोष्ठी

दिनाङ्कः - २२/०३/२०२१ तः २३/०३/२०२१

उद्घाटनसमारोहः

२२/०३/२०२१ तमे दिनाङ्के प्रातः १०:०० वादने

सर्वेभ्यः हार्दं स्वागतम् ।

प्रो. सुदेशकुमारशर्मा

मुख्यातिथिः

प्रो. भारतभूषणमिश्रः

अध्यक्षः

डॉ. के. के. हर्षकुमारः

विशिष्टातिथिः

डॉ. वि. एस्. वि. भास्कररेड्डी

संयोजकः

प्रो. तीना सक्करवाल

समन्वयिका

निवेदकः

शिक्षाशास्त्रविभागः परिसरीयसर्वसदस्यश्च

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

संसदः अधिनियमेन स्थापितः
(प्राक्तनं राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, मानितविश्वविद्यालयः)

भारतसर्वकारस्य शिक्षामन्त्रालयाधीनः

क. जे. सोमैयापरिसरः

विद्याविहारः, मुम्बई, महाराष्ट्रम् - ७७

द्विदिवसीयराष्ट्रियसञ्जालीयसंगोष्ठी

दिनाङ्कः – २२/०३/२०२१ तः २३/०३/२०२१

समापनसमारोहः

२३/०३/२०२१ तमे दिनाङ्के अपराह्णे ३:३० वादने

सर्वेभ्यः हार्दं स्वागतम् ।

श्री एस. पी. पाटिलः

मुख्यातिथिः

प्रो. भारतभूषणमिश्रः

अध्यक्षः

प्रो. जे. भानुमूर्तिः

विशिष्टातिथिः

डॉ. वि. एस्. वि. भास्कररेड्डी

संयोजकः

प्रो. लीना सवकरवाल

समन्वयिका

निवेदकः

शिक्षाशास्त्रविभागः परिसरीयसर्वसदस्यश्च

Theme of the National Webinar

Innovations of Teaching – Learning Approaches in the perspective of Virtual Classroom:: Concerns & Challenges

Sub themes

1. SAAS – (Software as a Service) - Educational Apps and Soft wares of different languages
2. PAAS – (Platform as a Service) G-meet, Zoom, Jio Meet , Webex Meet, G-Suit, Google Classroom.. etc
3. IAAS – (Infrastructure as a Service) – Video making of lecture, upload & open and free accessibility.
4. PAAS & IAAS - Swayam & MOOCs
5. Online assessment through SAAS (both proprietary and open source softwares and platforms)
6. Making of study materials & accessibility with IAAS
7. Language learning and language laboratory
8. Accessing the Information & its sources.
9. Programmed learning & CAI
10. Learning strategies: Cooperative & Collaborative learning and its impact.
11. Asynchronous, Synchronous, and blended learning models & its sub models and its impact
12. Effective methods of memory for active learning

Inaugural Session

March 22nd, 2021 @ 10:00 AM

Chief Guest

Prof. S K Sharma

Professor & Dean, Dept of Education, CSU.

Guest of Honor

Dr K K Harsha Kumar

Associate Professor, Dept of Education, CSU,
Guruvayoor Campus

Chairperson

Prof. Bharatbhushan Mishra

Director, CSU, Mumbai Campus

Valedictory Session

March 23rd, 2021 @ 03:20 PM

Chief Guest

Shri S P Patil

Deputy Commissioner I/C,
KVS Regional Office, Mumbai Region

Guest of Honor

Prof. J. Bhanumoorthy

Director, CSU, Bhopali Campus

Chairperson

Prof. Bharatbhushan Mishra

Director, CSU, Mumbai Campus

CENTRAL SANSKRIT UNIVERSITY

Under the Ministry of Education, Govt. of India
K J Somaiya Campus,
Vidyavihar, Mumbai - 77

Organizes
National Webinar on

Innovations of Teaching – Learning Approaches in the perspective of Virtual Classroom:: Concerns & Challenges

Organized by the
Department of Education,
CSU, Mumbai Campus

Coordinator

Dr Bhaskar Reddy

9594683339

Convener

Prof. Leena Sakkarwal

7976259940

Dear Sir/Madam!

We feel honor in inviting you to Two day National Webinar to be held on March 22-23, 2021 on “Innovations of Teaching – Learning Approaches in the perspective of Virtual Classroom:: Concerns & Challenges”. Grace the occasion by your scholarly presence.

About Central Sanskrit University

The Sansthan was established in 15th October, 1970 as an autonomous organisation registered under the Societies Registration Act, 1860 (Act XXI of 1860) for the development and promotion of Sanskrit all over the country. It is fully funded by Government of India. It functions as an apex body for propagation and development of Sanskrit and assists the Ministry of Human Resource Development in formulating and implementing various plans and schemes for the development of Sanskrit studies. It has assumed the role of a nodal body for the effective implementation of various recommendations made by the Sanskrit Commission set up by the Government of India, Ministry of Education in 1956 to consider the propagation and development of Sanskrit language and education in all its aspects.

By an act of parliament this institution is upgraded as Central Sanskrit University in 2020 & it works under the ministry of Education, Govt of India. It is the only Multi Campus Central Sanskrit University in India & World. It has 12 Campuses across India and K J Somaiya Campus in Mumbai, is a dynamic & only metropolitan campus of CSU.

About the Webinar

The future world of learning is one where the forces of globalization, pervasive technology and innovation demands in the learning environment to form dynamic personality. In 21st century, we live in an interconnected world where globalization, ICT & knowledge have shrunk the global into global village. Education, ICT, innovation and science technology are the main pillars of knowledge society.

Due to Covid-19, All Educational systems all over the world, are following the virtual modes completely to fulfill their routine duties of teaching, learning and research. It is highly hard situation for developing countries like India in which No minimal facilities are available in rural areas for it. In such circumstances, we are focusing on how to teach & educate the children through virtual mode by issuing different ICTs, such as SAAS, IAAS & PAAS....etc.

Target Group

Teacher Educators, teachers and research scholars & pupils teachers in field of education will be considered as the participants of this webinar.

Total Number of participants will be 100 only i.e 50 (Educators) + 50 (Pupil Teachers).

Registration Fee : FREE

Last Day for Registration : 19/03/2021

**PLATFORM for Presentation of Paper
& Participation is GOOGLE MEET**

Call for Papers

Thematic/Research Papers relevant to the given Themes and Sub-Themes are invited for Presentation. Paper Presenters are requested to send their full length Papers in 2000-3000 words along with abstracts in about 200-250 words, latest by 19th March, 2021 to csumumbai12@gmail.com . The abstract and the paper must be in MS Word format. The award of Best Paper Presenter will be declared and awarded in the Valedictory Ceremony. Selected papers will be published in ISSN journal or ISBN Book.

Format for paper writing

Following are the instructions regarding the format of the paper that is to be submitted:

- MS-word version 2003 or higher
- Margin- Left- 1.5" Right- 1" Top- 1" & Bottom- 1"
- Paper-A4, Line spacing 1.5, Alignment justified
- Language: English/Sanskrit/Hindi
- Font: Times New Roman , Font Size:- 12
- Font for Hindi/Sanskrit Language: Mangal(Unicode)
- **No hand written paper will be accepted.**
- Title of the Paper should be in central alignment, author's name, designation and name of the institutions should be in right alignment below the title of the paper.
- References should be given in **APA style**.

Registration Link

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfQL9SRFJuhTivtjH005zbPMuw1FvN0V8dRmPnjTxzKxRCJA/viewform?usp=sf_link

E-certificate will be provided to participants on successful completion of webinar.

राष्ट्रीयसञ्जालीयसंगोष्ठ्याः विषयः

आभासीयवर्गपरिप्रेक्ष्ये नवाचारात्मकाः
अध्यापनाधिगमोपागमाः ::
अभिविचाराः उपहुतयश्च

उपविषयाः

1. SAAS – (उपयोगित्वेन तन्त्रांशाः) विविधभाषाणां शैक्षिकानुप्रयोगात्मकांशाः तन्त्रांशाश्च ।
2. PAAS – (उपयोगित्वेन अभिमञ्चकः) G-meet, Zoom , Jio Meet , Webex Meet, G-Suit, Google वर्गः इत्यादयः।
3. IAAS – (उपयोगित्वेन आधारिकसंरचना) व्याख्यानस्य दूरचित्रवाण्याः निर्माणं, मुक्ततया निःशुल्कतया च सौलभ्याय अस्य उद्भरणञ्च।
4. PAAS & IAAS - (उपयोगित्वेन अभिमञ्चकः आधारिकसंरचना च) - Swayam & MOOCs.
5. सशुल्कानां निःशुल्कानाञ्च (मुक्तानां) उपयोग्यात्मकानां तन्त्रांशानां आधारिकसंरचनानाञ्च माध्यमेन सञ्जालीयमूल्याकलनम्।
6. अध्ययनसामग्रीणां निर्माणम् आधारिकसंरचनानां माध्यमेन अभिगम्यतायाः / सुलभतायाः प्रकल्पनम् ।
7. भाषाधिगमः भाषाप्रयोगशाला च ।
8. सूचनानां, तासां स्रोतसाञ्च अभिगम्यता / सुलभता ।
9. अभिक्रमिताधिगमः – सङ्गणकसहकृतनिर्देशनञ्च ।
10. अधिगमव्यूहः – सहकारात्मकः सहयोगात्मकश्चाधिगमः, तयोः प्रभावश्च।
11. अमुखामुख-मुखामुख-मिश्रिताधिगमप्रतिमानानि, तेषाम् उपप्रतिमानानि, प्रभावश्च।
12. सक्रियाधिगमाय प्रभावात्मकाः स्मृतिविधयः ।

उद्घाटनसमारोहः

22/03/2021 तमे दिनाङ्के प्रातः 10:00 वादने

सर्वेभ्यः हार्दं स्वागतम्।

मुख्यातिथिः

प्रो. सुदेशकुमारशर्मा

आचार्यः संकायप्रमुखश्च, शिक्षाशास्त्रविभागः, के. सं. वि.

विशिष्टातिथिः

डॉ. के. के. हर्षकुमारः

उपाचार्यः, शिक्षाशास्त्रविभागः, के. सं. वि. गुरुवायूरपरिसरः

अध्यक्षः

प्रो. भारतभूषणमिश्रः

निदेशकः, के.सं.वि. मुम्बईपरिसरः

समापनसमारोहः

23/03/2021 तमे दिनाङ्के अपराह्णे 03:20 वादने

सर्वेभ्यः हार्दं स्वागतम्।

मुख्यातिथिः

श्री. एस.पी. पाटिल

उपायुक्तः, केन्द्रीयविद्यालयसंगठनम्, मुम्बईक्षेत्रम्

विशिष्टातिथिः

प्रो. जे. भानुमूर्तिः

निदेशकः, के.सं.वि. भोपालपरिसरः

अध्यक्षः

प्रो. भारतभूषणमिश्रः

निदेशकः, के.सं.वि. मुम्बईपरिसरः

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

भारतसर्वकारस्य शिक्षामन्त्रालयाधीनः
क. जे. सोमैयापरिसरः, विद्याविहारः, मुम्बई -77

द्विदिवसीयराष्ट्रीयसञ्जालीयसंगोष्ठी

आभासीयवर्गपरिप्रेक्ष्ये नवाचारात्मकाः
अध्यापनाधिगमोपागमाः ::
अभिविचाराः उपहुतयश्च

शिक्षाशास्त्रविभागः,
केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः,
मुम्बईपरिसरः

संयोजकः

समन्वयिका

डॉ. वि.यस्.वि. भास्कर रेड्डी
9594683339

प्रो. लीना सक्करवाल
7976259940

नमो नमः सर्वेभ्यः / सर्वाभ्यः

22-23/03/2021 तमयोः दिनाङ्कयोः आभासीयवर्ग-परिप्रेक्ष्ये नवाचारात्मकाः अध्यापनाधिगमोपागमाः :: अभिविचाराः उपहृतयश्च इति शीर्षकमवलम्ब्य सञ्चाल्यमानायां द्विदिवसीय-राष्ट्रिय-सञ्जालीयसंगोष्ठ्यां भवतां /भवतीनां निमन्त्रणे वयं महानन्दमनुभवामः। तत्रभवतां भवतां वैदुष्यपूर्णोपस्थितिः संगोष्ठीमिमां पावनीं करोतु इति सम्प्रार्थ्यन्ते।

शब्दद्वये केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

आभारतं संस्कृतस्य प्रचाराय प्रसाराय सामाजिकाभिकरणपञ्जीकरणाधिनियमः-1860 (Act XXI of 1860) इत्यधिनियमानुसारेण स्वायत्तसंस्थारूपेण 1970 तमस्य अक्टोबर् मासस्य 15 तमे दिनाङ्के राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानं प्रतिष्ठापितम्। संस्थानं भारतसर्वकारेण पूर्णरूपेण वित्तीयानुदानितं विद्यते। इयं संस्था संस्कृतस्य प्रचारप्रसारार्थं शीर्षनिकायत्वेन कार्यं करोति। संस्कृतस्य विकासाय विभिन्नयोजनानां परियोजनानां निर्माणाय क्रियान्वयनाय च राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानं शीर्षाभिकरणत्वेन मानवसंसाधनविकासमन्त्रालयस्य सहायताम् आचरति। संस्थानमिदं भारतशासनेन 1956 तमे वर्षे घटितस्य संस्कृतायोगस्य संस्कृतविषयकानुशंसानां क्रियान्वयने अपि प्रमुखं दायित्वं निर्वहति।

2020 तमे वर्षे संसदा अभिपारिताधिनियमानुसारं संस्थेयं केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयत्वेन अभ्युत्थिता वर्तते। विश्वविद्यालयोऽयं भारतसर्वकारस्य शिक्षामन्त्रालयस्याधीनः कार्यं करोति। अयं भारते विश्वे च एक एव बहुपरिसरीयः केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः वर्तते, अस्याभारतं 12 परिसराः सन्ति, अस्य परिसरेषु मुम्बापुर्यां संस्थापितः क. जे. सोमैया-परिसरः गतिशीलः, एक एव महानगरीयपरिसरो वर्तते।

शब्दद्वये सञ्जालीयसंगोष्ठ्याः परिचयः

भाविकालिकसंसारः वैश्वीकरणस्य प्रसरणशीलप्रविधेः आविष्करणस्य च शक्तयः अधिगमवातावरणे गतिशीलक-व्यक्तित्वस्य प्रभावस्य च आरचनाय अभियाचनां करिष्यन्ति। 21 तमे शतके वैश्वीकरणेन सूचना-सम्प्रेषणप्रविधिना विस्फोटितज्ञानेन च सम्पूर्णं विश्वम् एकं लघुग्रामत्वेन पर्यणमता। ज्ञानसमाजस्य शिक्षा, सूचना-सम्प्रेषणप्रविधिः, आविष्करणं, वैज्ञानिकप्रविधिश्चेति चत्वारः मूलस्तम्भाः भवन्ति।

कोविड-19 इति महारोगस्य व्याप्त्या विश्वस्थायाः सर्वस्याः शिक्षणप्रणाल्याः अध्यापनाय अध्ययनाय अनुसन्धानाय च तासां नियमित-कर्तव्यानां प्रपूर्णाया सम्पूर्णतया आभासीयरीतयः अनुप्रयुज्यमानाः वर्तन्ते। भारतसदृशेषु विकासशीलदेशेषु एतादृशी स्थितिः महती कठिना भवति, यस्य ग्रामीणक्षेत्रेषु एतदर्थम् अपेक्षितानां न्यूनतमानां सौविध्यानाम् अभावः स्पष्टतया परिलक्ष्यते। एतादृशीषु विषमपरिस्थितिषु वयं SAAS, IAAS, PAAS इत्यादीनां माध्यमेन बालकानां शिक्षणाय अनुदेशनाय च आभासीयरीतीनामुपरि अवधानं केन्द्रीकुर्मः।

लक्षितसमूहः

सञ्जालीयसंगोष्ठ्यामस्यां शिक्षाविदः शिक्षकाः शोधच्छात्राः छात्राध्यापकाश्च प्रतिभागिनः भवितुमर्हन्ति। प्रतिभागिनां संख्या 100 एव भवति, तत्रापि 50 संख्याकानां शिक्षाविदां शिक्षकाणां शोधच्छात्राणां, 50 संख्याकानां छात्राध्यापकानां कृते एव प्रतिभागावसराः प्रकल्प्यन्ते।

पञ्जीकरणशुल्कम्

– नास्ति

पञ्जीकरणाय अन्तिमतिथिः

– 19/03/2021

सञ्जालीयसंगोष्ठ्याः आधारिकसंरचना भवति

GOOGLE MEET

शोधपत्राणां प्रस्तुत्यर्थम् आमन्त्रणम्

प्रदत्तशीर्षकोपशीर्षकाणां प्रासङ्गिकतानुसारं शोधपत्रस्य प्रस्तुत्यर्थम् आमन्त्रणं क्रियते। शोधपत्र-प्रस्तुतकर्तृणां कृते विनिर्दिश्यते यत् – 19-03-2021 दिनाङ्कस्याभ्यन्तरे तेषां शोधपत्रं csumumbai12@gmail.com इति सङ्केतं प्रति प्रेषयेयुः, गवेषणस्य नैरूप्यं 200 -250 शब्देषु, सम्पूर्णं शोधपत्रं 2000-3000 शब्देषु एव भवेदिति। द्वावपि अवश्यं MS Word प्रारूपे एव स्याताम्। उत्तमशोधपत्रार्थमाकलनं करिष्यते, समापनसमारोहे तस्मै प्रस्तुतकर्त्रे सम्मानः करिष्यते। चित-शोधपत्राणां प्रकाशनं ISSNयुक्तायां शोधपत्रिकायां करिष्यते।

शोधपत्रस्य प्रारूपम्

- एमएस-वर्ड 2003 संस्करणं वा, तस्य उच्चतरं वा भवेत्।
- उपान्तः – वामे 1.5, दक्षिणे 1, शिखरे 1, नीचैः 1 भवेत्।
- पत्र – A4, पङ्क्तिव्यवधानं 1.5, सरेखनं – Justified
- भाषाः – संस्कृतं, हिन्दी, आङ्ग्लं वा स्यात्।
- लिपिः – संस्कृत-हिन्दीभाषयोः KOKILA, MANGAL आदिः Unicode उपयोक्तव्या, लिप्याकारः 16 भवेत्।
- आङ्ग्लाय Times New Roman लिपिः उपयोक्तव्या, लिप्याकारः 12 भवेत्।
- पाण्डुलिपिपत्राणि नैवाङ्गीक्रियन्ते।
- APA शैल्याम् अनुशीलितग्रन्थसूची भवेत्।

पञ्जीकरणाय सम्पर्कसूत्रम्

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfQL9S RFJuhTivtjH0O5zbPMuw1FvN0Vk8dRmPnjTxzKxRCJ A/viewform?usp=sf_link

संगोष्ठ्याः सफल-समापने प्रतिभागिनां कृते ई-प्रमाणपत्रं प्रदास्यते।

1. Welcome Speech, and
2. Report of the National Webinar

Report of the National Webinar.

We have conducted TWO parallel sessions, like Part – A & B. Part –A has given platform for the research scholars, Teachers, Educator, Professor of different educational institutions. Part –B has given platform for the Pupil teachers who are studying B.Ed 2nd year in our institute and other institutes.

Dr. V.SV. Bhaskar Reddy has acted as coordinator of the webinar and myself acted as Convener of this Ideology changing program.

In the inaugural session of National Webinar, the following scholars were present and expressed their views scholarly and blessed us with their guidance, are **Prof.S.K.Sharma – Chief guest, Dr.K.K HarshaKumar - Guest of Honor, Prof. Bharatbhushan Mishra – Chairperson**

As you know, In the valedictory session of National Webinar, the following scholars were present and expressed their views scholarly and blessed us with their guidance, are **Dr. S P Patil – Chief guest, Prof. J. Bhanumoorthy. Guest of Honor, Prof. Bodhkumar Jha –Chairperson**

Scholars and Educators from different states across India, i.e Andhra Pradesh, Karnataka, Kerala, Maharashtra, Gujarat, Odisha, Madhya Pradesh, Rajasthan, Haryana, Delhi, Tripura, West Bengal, has participated and presented their views or research papers. The total no of research papers presented here, are **87 i.e 26 + 55 + 06 Chairpersons' papers.**

- 07 - Research scholars,
- 04 - TGTs / Secondary Teachers ,
- 03 – Asst Professors of College level,
- 12 - University level Faculty and
- 06 - Experts has presented their research papers / views
- 55 - Research papers has been presented by Pupil teachers engaged in their Course work.

Best Paper of Scholar level goes to three persons

1. Dr. Pathik. D. Barot
2. Mr. Biswajit Pramanik
3. Mr. Shankar Bera & Mr. Siddharth Mondal

Best Paper of Pupil teacher level goes to three persons

1. Shivam Tripathi
2. Manish Sharma
3. Sunita Subhadarshi Karan

E-certificates will be send to all within two days

ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(संसदः अधिनियमेन स्थापितः)

भारतसर्वकारस्य शिक्षामन्त्रालयाधीनः

क.जे.सोमैयापरिसरः, विद्याविहारः, मुम्बई - 77

परिसंवादः

मुख्यवक्ता

विषयः – राष्ट्रियशिक्षानीतिः 2020 संस्कृतञ्च

अध्यक्षः

पद्मश्रीः श्रीचमूकृष्णशास्त्री

सचिवः

संस्कृतसंवर्धनप्रतिष्ठानम्

सर्वेभ्यः सुरभारतीसमाराधकेभ्यः सादरं स्वागतम् ।

आचार्यः सुदेशकुमारशर्मा

निदेशकः

समावेशः : Google Meet माध्यमेन भविष्यति

दिनाङ्कः : 26.08.2020

समयः : 11:00 वादने